

# **Enquête overstromingsdreiging en evacuatiegedrag in Land van Heusden / de Maaskant**

**Onderzoek uitgevoerd in het kader van het onderzoek  
Perceptie en Risicocommunicatie bij het Omgaan met Overstromingsrisico's (PROmO)**

**30 oktober 2008**

## **Projectpartners**

Universiteit Twente, faculteit GW (verantwoordelijk voor dit deel van het project)

Deltares

TNO Bouw en Ondergrond

ITC

TU Delft, faculteit Management

HKV [lijn.in.water](http://www.hkv.nl)

## **Samenvatting en Conclusies**

In april 2008 gaven 562 inwoners van het land van Heusden / de Maaskant hun mening over overstromingsdreiging en enig inzicht in wat men vindt van plannen om bestaande dijken te verhogen of nieuwe dijken te plaatsen.

Gemiddeld genomen is het risico van een grote overstroming in de eigen regio niet de grootste bron van zorg voor de respondenten uit het Land van Heusden / de Maaskant. Men acht de kans op een grote overstroming in de komende 10 jaar overwegend als tamelijk onwaarschijnlijk. Daarentegen verwacht men dat de gevolgen van een overstroming groot kunnen zijn. Verwacht wordt dat grote schade aan openbare voorzieningen, ontwrichting van het dagelijks leven, en grote schade aan het eigen huis of bezittingen tamelijk waarschijnlijk is. Opmerkelijk genoeg acht men levensbedreigende situaties voor zichzelf en naasten een fractie minder waarschijnlijk. Ondanks deze inschatting van mogelijk grote gevolgen, leidt de gedachte aan een overstroming, desgevraagd, niet tot grote gevoelens van onrust. Op hoofdlijnen komt dit beeld overeen met eerder gedaan onderzoek in ondermeer Flevoland, regio Haaglanden en delen van het rivierengebied. In dat onderzoek bleek dat eerdere ervaringen met overstromingen een belangrijke rol spelen.

Verder werd gekeken naar de houding van bewoners van Het Land van Heusden / de Maaskant ten opzichte van het plaatsen van een nieuwe tussendijk en het verhogen van bestaande rivierdijken. Bewoners geven aan de kans op een overstroming minder aannemelijk te achten wanneer een nieuwe tussendijk wordt geplaatst of de bestaande dijken worden verhoogd. Ook denken zij dat hierdoor de gevolgen van een overstroming afnemen. Wel maakt men zich enigszins zorgen over verschillen in bescherming die hierdoor ontstaan.

Eveneens wordt door de bewoners aangegeven dat zij denken dat het plaatsen van een nieuwe tussendijk of het verhogen van de bestaande dijken niets afdoet aan de recreatie mogelijkheden in de buurt en de waarde van het landschap en de natuur. Wel wordt verwacht dat de mogelijkheid tot andere overheidsuitgaven, en de snelheid waarmee dit wordt gedaan, iets wordt beperkt.

Bewoners geven verder aan dat de meeste aandacht moet uitgaan naar het verminderen van de totale gevolgen van een overstroming. De minste aandacht moet volgens hen uitgaan naar andere projecten en overheidsuitgaven.

Concluderend kan gesteld worden dat de bewoners van het Land van Heusden / de Maaskant positief zijn over zowel het aanleggen van een nieuwe tussendijk als het verhogen van bestaande rivierdijken. Echter, de meeste voorkeur gaat uit naar het verhogen van de bestaande rivierdijken.

In de hierna volgende paragrafen vindt u een beknopte onderbouwing van de resultaten uit dit onderzoek. Voor verdere vragen kunt u contact opnemen met:

Teun Terpstra  
Universiteit Twente  
Psychology & Communicatie van Gezondheid & Risico  
T 00 31 53 489 4405 / 06 511 92 740  
@ [t.terpstra@utwente.nl](mailto:t.terpstra@utwente.nl)

## 1. Inleiding

Door middel van deze rapportage wordt verslag gedaan van resultaten van een publieksonderzoek dat in april en mei 2008 is uitgevoerd in het Land van Heusden en de Maaskant. In het kader van het zogenoemde PROmO-onderzoek is een groep inwoners van dit gebied gevraagd om een via een online vragenlijst hun inzichten en oordelen te geven over de overstromingsdreiging in het Land van Heusden / de Maaskant, over de voorkeur voor informatie bij een eventuele dreigende situatie en over hun oordeel over het plaatsen van een nieuwe tussendijk of het verhogen van bestaande rivierdijken. De resultaten van de antwoorden op deze vragen zijn in deze rapportage weergegeven. Hierbij gaat het in eerste instantie om gemiddelde scores over de gehele groep respondenten. Verder is nagegaan of er verschillende reacties zijn te noteren voor specifieke groepen respondenten op grond van een aantal demografische en persoonsgebonden aspecten.

Deze rapportage betreft de resultaten op vragen die specifiek van toepassing zijn voor het Land van Heusden / de Maaskant. Deze vragen zijn in de PROmO-vragenlijst opgenomen na overleg met vertegenwoordigers van verschillende bestuurslagen in Dordrecht. Er wordt in deze rapportage niet ingegaan op verbanden en samenhangen tussen de gepresenteerde resultaten, evenmin zullen resultaten geduid worden in theoretisch termen.

De PROmO-vragenlijst bevatte ook nog tal van andere vragen, bijvoorbeeld over de geneigdheid van individuele burgers om zich voor te bereiden op overstromingsrisico's, en over het beoordeelde nut van dergelijke voorbereidingen en over de mate van zelfredzaamheid van de burger. De rapportage over deze aspecten zal elders plaatsvinden.

### 1.1 Doel van het onderzoek

Het onderzoek is uitgevoerd in het kader van het PROmO-project (Perceptie en Risicocommunicatie in het kader van Omgang met Overstromingsrisico's).

De centrale beleidsvraag van het PROmO-onderzoek is geformuleerd als: *Wat betekent de omslag in het denken van kansen naar het denken in risico's bij overstromingen voor de burger en wat zijn de gevolgen op het bestuurlijk vlak?* Of anders gezegd, wat moet er gebeuren dan wel veranderen om de risicobenadering in praktijk te brengen? PROmO richt zich daarbij op de rol van burgers en bestuurders in het toekomstig beleid.

PROmO doet onderzoek naar hun percepties van het huidige overstromingsrisico en hun intenties ten aanzien van toekomstig beleid. Het onderzoek omvat drie sporen: een sociaal-psychologisch, een sociaal-economisch en een bestuurlijk-institutioneel spoor. Daarnaast is er nog een ondersteunend technisch-wetenschappelijk spoor dat de andere sporen voedt met technische informatie en inzichten over risico's van overstromingen. In het PROmO-onderzoek gaat veel aandacht uit naar de integratie van de verschillende sporen. Deze integratie wordt bevorderd door te werken met een drietal regionale cases: de dijkringen Walcheren (DR29), Eiland van Dordrecht (DR22) en Land van Heusden/Maaskant (DR36).

De resultaten die in deze rapportage zijn opgenomen zijn verzameld in het kader van werkzaamheden in het sociaal-psychologisch spoor.

Uitvoerders van dit project zijn Universiteit Twente, faculteit GW (verantwoordelijk voor dit deel van het project), Deltares (projectmanagement), TNO Bouw en Ondergrond, ITC, TU Delft, faculteit Management, en HKV [lijn in water](#)

Financiers van dit project zijn het kennisstimuleringsprogramma Leven met Water, het Ministerie van Verkeer en Waterstaat, het Ministerie van Binnenlandse Zaken, de provincies Zuid-Holland en Zeeland, en STOWA.

Het PROmO-onderzoek wordt uitgevoerd ten behoeve van de ondersteuning van WV'21 en de activiteiten van de TMO, en het beleid in de deelnemende Provincies en Waterschappen. Het PROmO-project heeft een eigen website: [www.omgaanmetoverstromingsrisicos.nl](http://www.omgaanmetoverstromingsrisicos.nl)

## 1.2 Opzet van deze rapportage

Deze rapportage bevat

Een korte verantwoording van het onderzoek en een korte beschrijving van resultaten.  
Een korte beschrijving van de resultaten van de overeenkomstige vragen gesteld aan zowel de inwoners van Zeeland, als de inwoners van Dordrecht en het Land van Heusden / de Maaskant.  
Bijlage 1: Een tabellenboekje met resultaten  
Bijlage 2: De vragen zoals deze in de online-vragenlijst aan de respondenten zijn voorgelegd.

## 1.3 Verantwoording van het onderzoek

In april en mei 2008 zijn 7000 personen woonachtig in het Land van Heusden / de Maaskant via een brief benaderd door de Universiteit Twente met het verzoek om mee te werken aan een online onderzoek over overstromingen. Tot de geselecteerde doelgroep behoorden inwoners van de postcodegebieden 5151 tot 5473. In de brief werd men uitgenodigd om naar de website [www.waterenquete.nl](http://www.waterenquete.nl) te gaan om daar een link aan te klikken naar de vragenlijst. De brief bevatte een wachtwoord. Deelnemers konden maar een keer aan het onderzoek deelnemen. Na de eerste uitnodiging volgden nog twee rappels. Deelnemers konden tot 31 mei de online vragenlijst invullen. Na verwijdering van slechts gedeeltelijk ingevulde vragenlijsten, zijn uiteindelijk zijn de resultaten verwerkt van 562 inwoners van het Land van Heusden / de Maaskant. Het responspercentage ligt daarmee op een waarde die de laatste jaren gebruikelijk is bij dit type onderzoek<sup>1</sup>.

De vragenlijst ging in op de volgende aspecten (zie bijlage 2 voor de letterlijke formulering van de vragen en de gebruikte antwoordschalen).

1. De mate waarin men zich zorgen maakt over een aantal risico's.
2. De mate waarin men zich informeert of communiceert over overstromingen en klimaatsverandering.
3. Hoe onrustig men zich voelt, denkend aan het risico van een overstroming.
4. De waarschijnlijkheid van een overstroming in de eigen regio.
5. De waarschijnlijkheid van bepaalde consequenties van een overstroming in de eigen regio.
6. De waarschijnlijkheid van een overstroming wanneer een nieuwe tussendijk wordt geplaatst of de bestaande rivierdijk wordt verhoogd.
7. De totale gevolgen van een overstroming wanneer een nieuwe tussendijk wordt geplaatst of de bestaande rivierdijk wordt verhoogd.
8. De totale gevolgen in eigen woonplaats van een overstroming wanneer een nieuwe tussendijk wordt geplaatst of de bestaande rivierdijk wordt verhoogd.
9. Het ontstaan van verschillen in bescherming wanneer een nieuwe tussendijk wordt geplaatst of de bestaande rivierdijk wordt verhoogd.
10. De recreatiemogelijkheden wanneer een nieuwe tussendijk wordt geplaatst of de bestaande rivierdijk wordt verhoogd.
11. De gepercipiëerde schoonheid van het landschap wanneer een nieuwe tussendijk wordt geplaatst of de bestaande rivierdijk wordt verhoogd.

---

<sup>1</sup> Het responspercentage is vergelijkbaar met dat van de op hetzelfde moment en op dezelfde wijze uitgevoerde studies in dijkringen 29 en 36.

12. De gepercipieerde waarde van de natuur wanneer een nieuwe tussendijk wordt geplaatst of de bestaande rivierdijk wordt verhoogd.
13. De gepercipieerde mogelijkheid van andere overheidsuitgaven wanneer een nieuwe tussendijk wordt geplaatst of de bestaande rivierdijk wordt verhoogd.
14. De gepercipieerde snelheid waarmee andere overheidsuitgaven zullen worden uitgevoerd wanneer een nieuwe tussendijk wordt geplaatst of de bestaande rivierdijk wordt verhoogd.
15. De mate waarin men het belangrijk vindt dat er geïnvesteerd wordt in de bescherming tegen overstromingen.
16. Het uiteindelijke oordeel over het plaatsen van een nieuwe tussendijk of het verhogen van bestaande rivierdijken.
17. Het uiteindelijke gevoel over het plaatsen van een nieuwe tussendijk of het verhogen van bestaande rivierdijken.

Voorts werden de navolgende demografische en persoonsgebonden aspecten bevraagd, waarvan de aannahme bestaat dat ze van betekenis kunnen zijn voor de opvattingen over overstromingsdreiging in Dordrecht, en evacuatiegedrag:

- a) Heeft men rampervaring.
- b) Is men geboren in Noord-Brabant.
- c) Bezit men een auto.
- d) Woont men in een koop- of een huurhuis.
- e) Leeftijd.
- f) Geslacht.
- g) Burgerlijke staat.
- h) Opleidingsniveau.
- i) Sector van beroepsuitoefening.
- j) Thuiswonende kinderen tussen 6 en 18 jaar (schoolgaande leeftijd).

Deze rapportage bevat een tabellenboekje waarin een weerslag is te vinden van de gemiddelde antwoorden van de respondenten op de vragen 1 – 17 (bij enkele vragen gaat het om antwoordpercentages), uitgesplitst naar niveaus van de factoren a – j.

In het tabellenboekje is aangegeven op welke schaal men antwoordde. Zo kan het beschreven gemiddelde worden begrepen. Voorbeeld: Bij de vraag in welke mate men zich zorgen maakt over klimaatsverandering (Tabellenboekje vraag 1) valt af te lezen dat vrouwen daarop gemiddeld tot een score komen van 2,07. Dit betekenis hiervan op de schaal die loopt van 1 (=geen zorgen) tot 3 (=vaak) kan worden begrepen als: vrouwen maken zich gemiddeld af en toe zorgen maken over klimaatsverandering. Voor mannen is de gemiddelde score 1,86, hetgeen er op duidt dat mannen zich gemiddeld minder vaak zorgen maken over klimaatsverandering dan vrouwen.

Een ander voorbeeld: bij vraag 15 is sprake van percentages. Dit kan als volgt worden begrepen. Van de vrouwen geeft 73% aan het heel belangrijk te vinden dat de overheid investeert in het zo klein mogelijk maken van de kans op een overstroming. Van de mannen is dit percentage 65%.

Per tabel is rechts onderin te vinden hoe de totale groep van 562 respondenten reageerde.

Indien van toepassing, is aangegeven of er per vraag en per factor sprake is van een statistisch betekenisvol verschil (op 5%-niveau of beter). Is er sprake van een zo'n verband dan is dit aangegeven met \* wanneer er sprake is van een statistisch betekenisvol verschil op 5%-niveau, en met \*\* wanneer er sprake is van een statistisch betekenisvol verschil op 1%-niveau.

De gegevens in dit rapport kunnen het best als indicatief worden beschouwd.

Er worden op basis van dit onderzoek geen uitspraken gedaan met betrekking tot de representativiteit van de 562 deelnemers voor alle inwoners van het Land van Heusden / de Maaskant. Dit betekent dat er op basis van deze gegevens niet zonder meer van kan worden uitgegaan dat uitspraken over bv. mannen of vrouwen, alleenstaanden of samenwonenden en

andere indelingsfactoren toegepast kunnen worden op alle inwoners van het Land van Heusden / de Maaskant of de betreffende gebieden die aan het betreffende kenmerk voldoen. Sommige groepen waarover hier uitspraken worden gedaan zijn daarnaast ook nog eens erg klein (bv 27 personen die aangeven geen auto te bezitten).

## 2 Beschrijving van de resultaten

### 2.1. Mate waarin men zich zorgen maakt over een aantal risico's.

Repondenten konden aangeven in welke mate men zich zorgen maakt over de onderstaande risico's. De antwoorden konden uiteenlopen van 1 (ik maak me geen zorgen) via 2 (af en toe) tot 3 (ik maak me vaak zorgen).

- Klimaatverandering (volgorde van de gegevens in het tabellenboekje)
- Een griep-epidemie of ziektegolf
- Criminaliteit / onveiligheid op straat
- Stijgende kosten van levensonderhoud
- Een grote overstroming in de eigen regio
- Terrorisme

Uit de antwoorden van de respondenten komt naar voren dat de 562 respondenten uit Dordrecht gemiddeld gesproken zich het meest zorgen maken over de criminaliteit en onveiligheid op straat ( $M=2,10$ ) en het minst over de mogelijkheid van een grote overstroming in de eigen regio ( $M=1,44$ ).

Verschillen ten aanzien van de mate van zorgen over het risico van een grote overstroming zien we bij

- Mannen en vrouwen (respectievelijk minder bezorgd en meer bezorgd).
- mensen laag of gemiddeld opgeleid en mensen hoog opgeleid (respectievelijk meer bezorgd en minder bezorgd).

### 2.2 De mate waarin men zich informeert of communiceert over overstromingen en klimaatverandering.

Aan de respondenten werd de vraag voorgelegd met welke frequentie men artikelen las over klimaatverandering of het risico van een overstroming, of men daar aan denkt, met anderen over praat, en of men naar televisieprogramma's kijkt. Alle vragen werden gesteld op een 4-puntschaal (1=nooit, 4=heel vaak).

Gemiddeld geven de 562 respondenten aan het vaakst artikelen te lezen over klimaatverandering of het risico van een overstroming ( $M=2,28$ ). Het minst vaak rapporteert men daarover te spreken met anderen ( $M=1,93$ ). Deze waarden duiden er op dat deze vormen van informatieconsumptie en -uitwisseling 'soms' plaatsvinden.

Verschillen ten aanzien van het lezen van artikelen zien we bij

- personen die in verschillende sectoren werkzaam zijn. Personen werkzaam in het waterbeheer rapporteren 'lezen van artikelen' het meest.<sup>2</sup>

Verschillen ten aanzien van het bekijken van televisieprogramma's zien we bij

- personen die in verschillende sectoren werkzaam zijn. Personen werkzaam in het waterbeheer rapporteren dit het meest.<sup>3</sup>

Verschillen ten aanzien van het praten met anderen over klimaatverandering of grote overstromingen zien we bij

- personen die in verschillende sectoren werkzaam zijn. Personen werkzaam in het waterbeheer rapporteren dit het meest.

---

<sup>2</sup> Hierbij moet rekening gehouden worden met erg kleine aantallen respondenten per beroepssector.

<sup>3</sup> Hierbij moet rekening gehouden worden met erg kleine aantallen respondenten per beroepssector.

Verschillen ten aanzien van het denken over klimaatverandering en de risico's van een overstroming zien we bij

- personen die in verschillende sectoren werkzaam zijn. Personen werkzaam in het waterbeheer rapporteren dit het meest.
- Mannen en vrouwen (vrouwen rapporteren dit het meest).

### 2.3. Hoe onrustig men zich voelt, denkend aan het risico van een overstroming.

Uit de antwoorden van de respondenten op de vraag of men zich onrustig voelt bij het denken aan het risico van een overstroming (5-puntsschaal met 1 = weinig, 5 = veel) komt voor de 562 respondenten uit het Land van Heusden / de Maaskant op een gemiddelde score van  $M=1,83$ . Dit duidt er op dat men zich weinig onrustig voelt.

Verschillen ten aanzien van het zich zorgen maken over de risico's van een overstroming zien we bij

- mannen versus vrouwen (respectievelijk relatief minder bezorgd en relatief meer bezorgd)
- mensen met een koopwoning versus een huurwoning (respectievelijk relatief minder bezorgd en relatief meer bezorgd).
- Mensen met een lage of gemiddelde opleiding versus mensen met een hoge opleiding (respectievelijk relatief meer bezorgd en relatief minder bezorgd).

### 2.4 De waarschijnlijkheid van een overstroming in de eigen regio.

Op de vraag hoe waarschijnlijk men een overstroming in de komende 10 jaar in de eigen regio zou vinden (1=heel onwaarschijnlijk, 5=heel waarschijnlijk) gaven de 562 respondenten gemiddeld aan dit tamelijk onwaarschijnlijk te vinden ( $M=2,44$ ).

Verschillen ten aanzien van het zich zorgen maken over de risico's van een overstroming zien we bij

- Mensen met een koopwoning versus een huurwoning (waarbij de eerste groep de waarschijnlijkheid van een overstroming in de eigen regio minder waarschijnlijk acht)
- Mannen versus vrouwen (waarbij mannen de kans op een overstroming minder waarschijnlijk acht)

### 2.5. De waarschijnlijkheid van bepaalde consequenties van een overstroming in de eigen regio.

Bij de vraag hoe waarschijnlijk men bepaalde consequenties acht, als zich in de eigen regio een overstroming zou voordoen kon men aangeven of men dacht dat

- er grote schade zou ontstaan aan openbare voorzieningen
- er grote schade zou ontstaan aan eigen huis en bezittingen
- men zelf of gezinsleden in een levensbedreigende situatie zouden belanden
- het dagelijkse leven voor langere tijd ontregeld zouden raken.

Alle deelvragen konden worden beantwoord op een 5-puntschaal (1= heel onwaarschijnlijk, 5= heel waarschijnlijk).

Gemiddeld gesproken geven de 562 respondenten aan dat men meent dat grote schade aan openbare voorzieningen, ontwrichting van het dagelijks leven, en grote schade aan het eigen huis of bezittingen tamelijk waarschijnlijk is (respectievelijk  $M=3,37$ ,  $M=3,24$ , en  $M=3,04$ ).

Levensbedreigende situaties voor zichzelf of naasten acht men gemiddeld iets minder waarschijnlijk dan de andere gevolgen ( $M=2,39$ ).

Verschillen ten aanzien van gevolgen voor openbare voorzieningen zien we bij

- mannen versus vrouwen (respectievelijk minder groot versus groter)



Verschillen ten aanzien van gevolgen voor het huis en bezittingen zien we bij

- mensen van 64 jaar of jonger versus ouderen (de eerste groep acht de kans op gevolgen groter).

Verschillen ten aanzien van de inschatting van een levensbedreigende situatie zien we bij

- laag opgeleiden versus hoogopgeleiden (de eerste groep acht een levensbedreigende situatie minder waarschijnlijk).

Ook zijn er wat verschillen ten aanzien van de ontwrichting van het dagelijks leven bij

- jongeren versus ouderen (de eerste groep acht de kans op ontwrichting waarschijnlijker)
- mensen met rampervaring in 1953 versus mensen met rampervaring in 1993 of 1995 (waarbij de eerste groep de kans op ontwrichting minder waarschijnlijk acht)

## 2.6. De waarschijnlijkheid van een overstroming wanneer een nieuwe tussendijk wordt geplaatst of de bestaande rivierdijk wordt verhoogd.

Verder werd gekeken of men dacht dat de kans op een overstroming kleiner of groter wordt, wanneer

- een nieuwe tussendijk wordt aangelegd
- de bestaande rivierdijk wordt verhoogd

Alle vragen konden worden beantwoord op een 5-puntschaal (1=veel kleiner, 5= veel groter).

Gemiddeld gesproken geven de 562 respondenten aan dat men dacht dat de kans op een overstroming iets kleiner wordt wanneer een nieuwe tussendijk wordt aangelegd ( $M=2,40$ ). Voor het verhogen van de bestaande rivierdijk was men positiever. Respondenten gaven aan dat zij de kans op een overstroming veel kleiner achten wanneer deze dijk wordt verhoogd ( $M=1,88$ ).

Verschillen over het aanleggen van een nieuwe tussendijk werd gevonden bij:

- personen geboren in Noord-Brabant en personen geboren in een andere provincie (de eerste groep ziet de mogelijkheid van een overstroming als kleiner)
- mannen versus vrouwen (respectievelijk groter versus kleiner)
- personen met kinderen thuis versus personen zonder kinderen (respectievelijk groter versus kleiner)

## 2.7. De totale gevolgen van een overstroming wanneer een nieuwe tussendijk wordt geplaatst of de bestaande rivierdijk wordt verhoogd.

Eveneens kon men aangeven of men dacht dat het goed of slecht is voor het beperken van de totale gevolgen van een overstroming, wanneer

- een nieuwe tussendijk wordt aangelegd
- de bestaande rivierdijk wordt verhoogd

Alle vragen konden worden beantwoord op een 5-puntschaal (1=heel slecht, 5= heel goed).

Gemiddeld gesproken geven de 562 respondenten aan dat men dacht dat het aanleggen van een tussendijk tamelijk goed is voor het beperken van de totale gevolgen van een overstroming ( $M=3,76$ ). Over het verhogen van de bestaande dijken was men eveneens enthousiast. Hierover gaven de respondenten aan dat het goed was voor het beperken van de totale gevolgen van een overstroming ( $M=4,07$ ).

Verschillen tussen de respondenten met betrekking tot het aanleggen van nieuwe dijken kon gevonden worden tussen

- mannen versus vrouwen (waarbij de eerste groep het minder goed vindt voor het beperken van de gevolgen)
- laag opgeleiden versus hoog opgeleiden (waarbij de eerste groep het minder goed vindt voor het beperken van de gevolgen)

#### 2.8. De totale gevolgen in eigen woonplaats van een overstroming wanneer een nieuwe tussendijk wordt geplaatst of de bestaande rivierdijk wordt verhoogd.

Verder kon men aangeven of men dacht dat het goed of slecht is voor het beperken van de totale gevolgen van een overstroming in de eigen woonplaats, wanneer

- een nieuwe tussendijk wordt aangelegd
- de bestaande rivierdijk wordt verhoogd

Alle vragen konden worden beantwoord op een 5-puntschaal (1=heel slecht, 5= heel goed).

Gemiddeld gesproken geven de 562 respondenten aan dat men dacht dat het aanleggen van een tussendijk tamelijk goed is voor het beperken van de totale gevolgen van een overstroming (M=3,30). Over het verhogen van de bestaande dijken was men eveneens enthousiast. Hierover gaven de respondenten aan dat het goed was voor het beperken van de totale gevolgen van een overstroming (M=3,99).

Verschillen tussen de respondenten met betrekking tot het aanleggen van een nieuwe tussendijk kon gevonden worden tussen

- mensen met een huurwoning en koopwoning (waarbij de eerste groep positiever was)
- vrouwen versus mannen (waarbij de eerste groep eveneens positiever was)

#### 2.9. Het ontstaan van verschillen in bescherming wanneer een nieuwe tussendijk wordt geplaatst of de bestaande rivierdijk wordt verhoogd.

Men kon aangeven of men zich zorgen maakt over verschillen in bescherming wanneer

- een nieuwe tussendijk wordt aangelegd
- de bestaande rivierdijk wordt verhoogd

Alle vragen konden worden beantwoord op een 5-puntschaal (1=heel weinig zorgen, 5= heel veel zorgen).

Gemiddeld gesproken geven de 562 respondenten aan dat men zich gemiddeld zorgen maakt over verschil in bescherming wanneer een nieuwe tussendijk wordt aangelegd (M=2,99). Over het verhogen van de bestaande dijken maakte men zich weinig tot gemiddeld zorgen (M=2,31).

Verschillen tussen de respondenten met betrekking tot het aanleggen van een nieuwe tussendijk kon gevonden worden tussen

- mensen werkzaam in de sectoren waterbeheer en tuin/akkerbouw versus mensen werkzaam in andere sectoren (waarbij de eerste groep zich respectievelijk minder zorgen maakt)
- mensen met kinderen versus zonder kinderen (waarbij de eerste groep zich meer zorgen maakt)

Verschillen tussen de respondenten met betrekking tot het verhogen van de bestaande rivierdijk kon gevonden worden tussen

- mensen geboren in Noord Brabant versus mensen geboren in een andere provincie (respectievelijk meer zorgen versus minder zorgen)
- mannen versus vrouwen (waarbij de eerste groep zich minder zorgen maakt)

#### 2.10. De recreatiemogelijkheden wanneer een nieuwe tussendijk wordt geplaatst of de bestaande rivierdijk wordt verhoogd.

Eveneens kon worden aangegeven of men van mening is dat de recreatiemogelijkheden worden verkleind of vergroot wanneer

- een nieuwe tussendijk wordt aangelegd
- de bestaande rivierdijk wordt verhoogd

Alle vragen konden worden beantwoord op een 5-puntschaal (1=veel kleiner, 5= veel groter).

Gemiddeld gesproken geven de 562 respondenten aan dat men denkt dat de recreatie mogelijkheden vrijwel gelijk blijven, zowel wanneer een nieuwe tussendijk wordt aangelegd (M=2,97) als wanneer de bestaande rivierdijk wordt verhoogd (M=2,97).

Verschillen tussen de respondenten met betrekking tot het aanleggen van een nieuwe tussendijk kon gevonden worden tussen

- laag en hoog opgeleiden versus gemiddeld opgeleiden (respectievelijk meer recreatiemogelijkheden versus minder)
- personen die in verschillende sectoren werkzaam zijn. Personen werkzaam in het waterbeheer rapporteren dit het meest.

#### 2.11. De gepercipieerde esthetiek van het landschap wanneer een nieuwe tussendijk wordt geplaatst of de bestaande rivierdijk wordt verhoogd.

Men werd gevraagd aan te geven of men dacht dat het landschap lelijker of mooier wordt wanneer

- een nieuwe tussendijk wordt aangelegd
- de bestaande rivierdijk wordt verhoogd

Alle vragen konden worden beantwoord op een 5-puntschaal (1=veel lelijker, 5= veel mooier).

Gemiddeld gesproken geven de 562 respondenten aan dat men denkt dat de esthetiek van het landschap gelijk blijft of iets lelijker wordt wanneer een nieuwe tussendijk wordt aangelegd (M=2,58) en wanneer de bestaande rivierdijk wordt verhoogd (M=2,63).

Verschillen tussen de respondenten met betrekking tot het verhogen van de bestaande rivierdijk kon gevonden worden tussen

- alleenstaanden versus samenwonenden (lelijker versus mooier)
- laag en gemiddeld opgeleiden versus hoog opgeleiden (mooier versus lelijker)

2.12. De gepercipieerde waarde van de natuur wanneer een nieuwe tussendijk wordt geplaatst of de bestaande rivierdijk wordt verhoogd.

Eveneens kon worden aangegeven hoe men denkt over de waarde van de natuur wanneer

- een nieuwe tussendijk wordt aangelegd
- de bestaande rivierdijk wordt verhoogd

Alle vragen konden worden beantwoord op een 5-puntschaal (1=heel slecht, 5= heel goed).

Gemiddeld gesproken geven de 562 respondenten aan dat men denkt dat de waarden van de natuur gelijk blijft wanneer een nieuwe tussendijk wordt aangelegd (M=2,96) en wanneer de bestaande rivierdijk wordt verhoogd (M=3,01).

Verschillen tussen de respondenten met betrekking tot het verhogen van de bestaande rivierdijk kon gevonden worden tussen

- laag en hoog opgeleiden (waarbij de eerste groep aangeeft het beter te vinden)
- personen die in verschillende sectoren werkzaam zijn. Personen werkzaam in de veeteelt rapporteren dit beter te vinden voor de natuur.
- personen zonder kinderen versus met kinderen (waarbij de eerste groep aangeeft het beter te vinden)

2.13. De gepercipieerde mogelijkheid van andere overheidsuitgaven wanneer een nieuwe tussendijk wordt geplaatst of de bestaande rivierdijk wordt verhoogd.

Verder kon worden aangegeven of men zich zorgen maakt over de mogelijkheid van andere overheidsuitgaven wanneer

- een nieuwe tussendijk wordt aangelegd
- de bestaande rivierdijk wordt verhoogd

Alle vragen konden worden beantwoord op een 5-puntschaal (1=heel weinig zorgen, 5= heel veel zorgen).

Gemiddeld gesproken geven de 562 respondenten aan dat men zich weinig tot gemiddeld zorgen maakt wanneer een nieuwe tussendijk wordt aangelegd (M=2,89) en wanneer de bestaande rivierdijk wordt verhoogd (M=2,86).

Verschillen tussen de respondenten met betrekking tot het verhogen van de bestaande rivierdijk kon gevonden worden tussen

- personen met rampervaring in 1953 versus personen zonder rampervaring (waarbij de eerste groep zich meer zorgen maakt)

2.14. De gepercipieerde snelheid waarmee andere overheidsuitgaven zullen worden uitgevoerd wanneer een nieuwe tussendijk wordt geplaatst of de bestaande rivierdijk wordt verhoogd.

Men kon aangeven hoe men denkt over de snelheid waarmee andere overheidsuitgaven zullen worden uitgevoerd, wanneer

- een nieuwe tussendijk wordt aangelegd
- de bestaande rivierdijk wordt verhoogd

Alle vragen konden worden beantwoord op een 5-puntschaal (1=heel slecht, 5= heel goed).

Gemiddeld gesproken geven de 562 respondenten aan dat men denkt dat de snelheid waarmee andere overheidsuitgaven zullen worden uitgevoerd, gemiddeld tot slecht zal zijn wanneer een nieuwe tussendijk wordt aangelegd ( $M=2,81$ ) en wanneer de bestaande rivierdijk wordt verhoogd ( $M=2,87$ ).

Verschillen tussen de respondenten met betrekking tot het verhogen van de bestaande rivierdijk kon gevonden worden tussen

- vrouwen versus mannen (waarbij vrouwen meer vertrouwen hebben)

#### 2.15. De mate waarin men het belangrijk vindt dat er geïnvesteerd wordt in de bescherming tegen overstromingen.

Respondenten konden aangeven in welke mate men het belangrijk vindt dat er geïnvesteerd wordt in de bescherming tegen overstromingen, op onderstaande punten. Te zien zijn de percentages van respondenten die de bescherming op deze punten van belang vindt.

- Kans op een overstroming
- Gevolgen voor de woonplaats
- Andere projecten
- Recreatie
- Andere overheidsuitgaven
- Landschap
- Gelijkheid van bescherming
- Natuur
- Totale gevolgen

Uit de antwoorden van de respondenten komt naar voren dat de 562 respondenten uit het Land van Heusden/de Maaskant het gemiddeld gesproken het belangrijkste vinden dat er geïnvesteerd wordt in het beperken van de totale gevolgen van een overstroming (64%). Het minst belangrijk vinden zij het investeren in andere projecten en overheidsuitgaven (beide 15%).

Verschillen in het investeren in de gevolgen voor de eigen woonplaats worden gevonden tussen

- Mensen met en zonder auto (respectievelijk belangrijker en minder belangrijk)
- Samenwonenden en alleenstaanden (respectievelijk belangrijker en minder belangrijk)

Verschillen in het investeren in andere projecten worden gevonden tussen

- Mensen met en zonder rampervaring (waarbij de mensen met rampervaring het belangrijker vinden om hierin te investeren)

Verschillen in het investeren in het landschap worden gevonden tussen

- Personen met een koopwoning versus een huurwoning (waarbij de eerste groep het belangrijker vindt om hierin te investeren)

Verschillen in het investeren in de gelijkheid van bescherming worden gevonden tussen

- Ouderen versus jongeren (waarbij de eerste groep het belangrijker vindt hierin te beschermen)

## 2.16. Het uiteindelijke oordeel over het plaatsen van een nieuwe tussendijk of het verhogen van bestaande rivierdijken.

Vervolgens kon worden aangegeven hoe men denkt over het plaatsen van een nieuwe tussendijk of het verhogen van bestaande rivierdijken. Te zien is het percentage bewoners dat positief is over het plaatsen van deze tussendijk of het verhogen van de bestaande rivierdijk.

In totaal geeft 49% van alle 562 respondenten aan positief te zijn over het plaatsen van een nieuwe tussendijk. Dit percentage is 74% voor het verhogen van de bestaande rivierdijken. Over het algemeen zijn bewoners dan ook positiever over het verhogen van de bestaande rivierdijken dan over het plaatsen van een nieuwe tussendijk.

Verschillen in het oordeel over het plaatsen van een nieuwe tussendijk kan gevonden worden tussen

- vrouwen versus mannen (waarbij vrouwen positiever zijn)
- personen werkzaam in verschillende sectoren, waarbij personen werkzaam in de tuin/akker bouw het minst positief zijn

Verschillen in het oordeel over het verhogen van bestaande rivierdijken kan gevonden worden tussen

- laag en hoog opgeleiden (waarbij hoog opgeleiden positiever zijn over het verhogen van de bestaande rivierdijk)

## 2.17. Het uiteindelijke gevoel over het plaatsen van een nieuwe tussendijk of het verhogen van bestaande rivierdijken.

Ten slotte kon men aangegeven wat hun uiteindelijke gevoel is over het plaatsen van een nieuwe tussendijk of het verhogen van de bestaande rivierdijken. Gegeven is het percentage bewoners dat positief is over het plaatsen van deze tussendijk of het verhogen van de bestaande rivierdijk.

In totaal geeft 44% van de 562 respondenten aan een positief gevoel te hebben over het plaatsen van een nieuwe tussendijk. Voor het verhogen van de bestaande rivierdijken is dit 67%. Bewoners krijgen dus een positiever gevoel over het verhogen van de bestaande rivierdijken dan over het plaatsen van een nieuwe tussendijk.

Verschillen in het gevoel over het plaatsen van een nieuwe tussendijk kan gevonden worden tussen

- personen met rampervaring in 1953 en personen zonder rampervaring (waarbij de eerste groep positiever tegenover het plaatsen van een nieuwe tussendijk staat).
- vrouwen versus mannen (waarbij vrouwen positiever zijn)
- personen met kinderen versus zonder kinderen (waarbij de tweede groep positiever is)

Verschillen in het gevoel over het verhogen van bestaande rivierdijken kan gevonden worden tussen

- laag en gemiddeld opgeleiden (waarbij gemiddeld opgeleiden positiever zijn over het verhogen van de bestaande rivierdijk)

### 3.0. Beschrijving van de gemeenschappelijke resultaten.

Enkele vragen in het onderzoek werden zowel voorgelegd aan de respondenten uit Zeeland, Dordrecht en het Land van Heusden / de Maaskant. Deze vragen zijn:

1. De mate waarin men zich zorgen maakt over een aantal risico's.
2. De mate waarin men zich informeert of communiceert over overstromingen en klimaatsveranderingen.
3. Hoe onrustig men zich voelt, denkend aan het risico van een overstroming.
4. De waarschijnlijkheid van een overstroming in de eigen regio.
5. De waarschijnlijkheid van bepaalde consequenties van een overstroming in de eigen regio.

#### 3.1 De mate waarin men zich zorgen maakt over een aantal risico's

De eerste vraag voorgelegd aan zowel de respondenten uit Zeeland, Dordrecht als het Land van Heusden / de Maaskant, is de vraag in welke mate men zich zorgen maakt over een aantal risico's. De antwoorden konden uiteenlopen van 1 (ik maak me geen zorgen) via 2 (af en toe) tot 3 (ik maak me vaak zorgen). De risico's zijn

- Klimaatsverandering
- Een griep epidemie of ziektegolf
- Criminaliteit / onveiligheid op straat
- Stijgende kosten van levensonderhoud
- Een grote overstroming in de eigen regio
- Terrorisme

Alle respondenten waren vrij eensgezind met betrekking tot de mate waarin men zich zorgen maakt over een aantal risico's. Gemiddeld scoorden alle respondenten het hoogst op levensonderhoud (Zeeland M=2,16, Dordrecht M=2,20 en Land van Heusden / de Maaskant M=2,19). Wel waren er verschillen in het risico waarover men zich het minst zorgen maakt. Voor zowel Zeeland (M=1,42) als Dordrecht (M=1,47) was dit risico een griep epidemie of ziektegolf. De respondenten uit het Land van Heusden / de Maaskant waren het minst angstig voor een grote overstroming in de eigen regio (M=1,44).

Significant betekenisvolle verschillen tussen de verschillende plaatsen kon gevonden worden bij de mate waarin men zich zorgen maakt over criminaliteit en de onveiligheid op straat. Respondenten uit het Land van Heusden / de Maaskant maken zich significant meer zorgen over criminaliteit en onveiligheid op straat dan respondenten uit Zeeland. Ook op de vraag in welke mate men zich zorgen maakt over de mogelijkheid op een grote overstroming in de eigen regio, werden verschillende antwoorden gegeven. Zowel respondenten uit Zeeland als respondenten uit Dordrecht maken zich over dit onderwerp significant meer zorgen dan respondenten uit het Land van Heusden / de Maaskant.

1. De mate waarin men zich zorgen maakt over een aantal risico's.				
	Zeeland	Dordrecht	Maasland	Totaal
	N=560	N=405	N=562	N=1527
Klimaat	1,96	1,99	1,92	1,95
Ziektegolf	1,42	1,47	1,47	1,45
Criminaliteit	1,88	2,14*	2,10*	2,03
Levensonderhoud	2,16	2,20	2,19	2,18
Overstroming	1,50	1,56	1,44**	1,48
Terreur (1=geen,3=vaak)	1,68	1,78	1,72	1,73

\*=significant bij 0.05, \*\*=significant bij 0.01

### 3.2 De mate waarin men zich informeert of communiceert over overstromingen en klimaatsveranderingen.

Aan alle respondenten werd de vraag voorgelegd met welke frequentie men artikelen las over klimaatsverandering of het risico van een overstroming, of men daar aan denkt, met anderen over praat, en of men naar televisieprogramma's kijkt. Alle vragen werden gesteld op een 4-puntschaal (1=nooit, 4=heel vaak).

Ook over deze vraag bestond veel overeenstemming. Alle respondenten gaven aan het meest frequent artikelen te lezen over klimaatsverandering of het risico van een overstroming. Zowel de respondenten uit Zeeland (M=2,37), Dordrecht (M=2,29) en het Land van Heusden / de Maaskant (M=2,28) gaven aan redelijk vaak artikelen te lezen. Eveneens gaven alle respondenten aan het minst vaak te praten met anderen over dit risico. Voor Zeeland was dit gemiddelde 1,99, voor Dordrecht 1,93 en voor het Land van Heusden / de Maaskant 1,93.

Significant betekenisvolle verschillen tussen de verschillende plaatsen kon gevonden worden bij de mate waarin men denkt over klimaatsverandering of het risico van een overstroming. Respondenten uit zowel Zeeland als Dordrecht denken significant vaker aan klimaatsverandering of het risico van een overstroming dan respondenten uit het Land van Heusden / de Maaskant.

2. De mate waarin men zich informeert of communiceert over overstromingen en klimaatsveranderingen.				
	Zeeland	Dordrecht	Maasland	Totaal
	N=560	N=405	N=562	N=1527
Artikelen gelezen	2,37	2,29	2,28	2,31
Programma kijken	2,11	2,15	2,16	2,13
Praten met	1,99	1,93	1,93	1,95
Denken aan (1=nooit,4=altijd)	2,07	2,05	1,96*	2,02

\*=significant bij 0.05, \*\*=significant bij 0.01

### 3.3. Hoe onrustig men zich voelt, denkend aan het risico van een overstroming.

Vervolgens werd aan alle respondenten de vraag voorgelegd of men zich onrustig voelt bij het denken aan het risico van een overstroming (5-puntsschaal met 1 = weinig, 5 = veel).

De respondenten uit zowel Zeeland (M=1,83) als het Land van Heusden / de Maaskant (M=1,83) geven aan zich weinig onrustig te voelen over het risico van een overstroming. De respondenten uit Dordrecht (M=2,01) geven aan zich iets onrustiger te voelen, alhoewel ook zij aangeven niet erg onrustig te worden denkend aan het risico van een overstroming.

Dit verschil tussen de respondenten uit zowel Zeeland en het Land van Heusden / de Maaskant als Dordrecht blijkt significant te zijn. De respondenten uit Dordrecht voelen zich dan ook onrustiger bij de gedachte aan het risico van een overstroming dan de respondenten uit de andere regio's.

3. Hoe onrustig men zich voelt, denkend aan het risico van een overstroming..				
	Zeeland	Dordrecht	Maasland	Totaal
	N=560	N=405	N=562	N=1527
Onrustig gevoel (1=weinig,5=veel)	1,83	2,01*	1,83	1,88

\*=significant bij 0.05, \*\*=significant bij 0.01



### 3.4. De waarschijnlijkheid van een overstroming in de eigen regio.

Over de waarschijnlijkheid van een overstroming in de komende 10 jaar in de eigen regio (1=heel onwaarschijnlijk, 5=heel waarschijnlijk) waren de antwoorden wat meer verdeeld. De respondenten uit Zeeland gaven aan deze kans tamelijk onwaarschijnlijk te vinden (M=1,98). De respondenten uit zowel Dordrecht (M = 2,81) als het Land van Heusden / de Maaskant (M=2,44) vonden deze kans echter iets waarschijnlijker. Zij gaven aan deze kans gemiddeld waarschijnlijk te vinden.

Significant betekenisvolle verschillen tussen de verschillende plaatsen kon gevonden worden tussen de regio's Dordrecht en het Land van Heusden / de Maaskant, en Zeeland. Respondenten uit de eerste twee regio's vinden de waarschijnlijkheid van een overstroming in de eigen regio significant waarschijnlijker dan respondenten uit Zeeland.

4. De waarschijnlijkheid van een overstroming in de eigen regio.				
	Zeeland	Dordrecht	Maasland	Totaal
	N=560	N=405	N=562	N=1527
Kans overstroming (1=onwrs.,5=wrs.)	1,98	2,81**	2,44**	2,34

\*=significant bij 0.05, \*\*=significant bij 0.01

### 3.5. De waarschijnlijkheid van bepaalde consequenties van een overstroming in de eigen regio.

Tenslotte werd aan alle respondenten de vraag voorgelegd hoe waarschijnlijk men bepaalde consequenties acht, als zich in de eigen regio een overstroming zou voordoen. Men kon aangeven of men aangeven of men dacht dat

- er grote schade zou ontstaan aan openbare voorzieningen
- er grote schade zou ontstaan aan eigen huis en bezittingen
- men zelf of gezinsleden in een levensbedreigende situatie zouden belanden
- het dagelijkse leven voor langere tijd ontregeld zouden raken.

Alle deelvragen konden worden beantwoord op een 5-puntschaal (1= heel onwaarschijnlijk, 5= heel waarschijnlijk).

De meningen over de waarschijnlijkheid van bepaalde consequenties van een overstroming in de regio waren verdeeld. Wel vonden de respondenten uit zowel Zeeland (M=4,04) als Dordrecht (M=3,90) en het Land van Heusden / de Maaskant (M=3,37) de kans op grote schade aan openbare voorzieningen het meest waarschijnlijk. Ook vonden alle respondenten de kans op een levensbedreigende situatie het minst waarschijnlijk, Zeeland (M=3,33), Dordrecht (M=2,74) en het Land van Heusden / de Maaskant (M=2,39).

Er zijn significant betekenisvolle verschillen tussen de verschillende plaatsen. Zo vonden de respondenten uit zowel Zeeland (M=4,04) als Dordrecht (M=3,90) de kans op grote schade aan openbare voorzieningen significant waarschijnlijker dan de respondenten uit het Land van Heusden / de Maaskant (M=3,37). Eveneens achten de Zeeuwen (M=3,87) en de inwoners van Dordrecht (M=3,57) de kans op grote schade aan eigen huis en bezittingen waarschijnlijker dan de inwoners van het Land van Heusden / de Maaskant (M=3,04).

Verder werd een significant betekenisvol verschil gevonden in de waarschijnlijkheid van een levensbedreigende situatie tussen de Zeeuwen (M=3,33) en inwoners van zowel Dordrecht (M=2,74) als het Land van Heusden / de Maaskant (M=2,39). Zeeuwen achten de kans hierop groter.

Tenslotte kon een significant betekenisvol verschil worden gevonden tussen de Zeeuwen (M=4,03) en de inwoners van het Land van Heusden / de Maaskant (M=3,24) in de waarschijnlijkheid dat het dagelijkse leven voor langere tijd ontregeld zal raken. De Zeeuwen achten de kans hierop significant waarschijnlijker dan de inwoners van het Land van Heusden / de Maaskant.

5. De waarschijnlijkheid van bepaalde consequenties van een overstroming in de eigen regio.				
	Zeeland	Dordrecht	Maasland	Totaal
	N=560	N=405	N=562	N=1527
Openbare voorzieningen	4,04	3,90	3,37**	3,75
Huis/bezit	3,87	3,57	3,04**	3,48
Levensbedr.	3,33	2,74	2,39**	2,84
Ontwrichting	4,03	3,59	3,24**	3,62
(1=heel onw., 4=heel wrs.)				

\*=significant bij 0.05, \*\*=significant bij 0.01

### 3.6. Conclusie

Concluderend kan worden gesteld dat de inwoners uit het Land van Heusden/de Maaskant, Zeeland en Dordrecht zich weinig zorgen maken over de kans op een overstroming. Inwoners van alle drie de gebieden maken zich hierover maar weinig ongerust.

Wel kan gesteld worden dat de inwoners uit het Land van Heusden/de Maaskant zich over het algemeen minder zorgen maken over de kans op een overstroming dan inwoners uit Zeeland en Dordrecht. Inwoners uit dit gebied geven aan zich minder zorgen te maken dan respondenten uit Zeeland en Dordrecht. Inwoners uit Dordrecht lijken zich het meeste zorgen te maken.

De inwoners van alle drie de gebieden lijken zich op vrijwel dezelfde wijze te informeren over klimaatsverandering en het risico op een overstroming. Alle inwoners geven aan het meest frequent artikelen te lezen over deze onderwerpen. Het minst vaak wordt er gecommuniceerd met anderen over klimaatsverandering en het risico op een overstroming.

Wederom kon worden gezien dat inwoners uit het Land van Heusden/de Maaskant minder vaak denken aan het risico op een overstroming en klimaatsverandering dan de inwoners uit Zeeland en Dordrecht. Ook op dit gebied lijken de inwoners van het Land van Heusden/de Maaskant lager te scoren ten opzichte van de andere twee gebieden.

Ook voor wat betreft het optreden van verschillende consequenties van overstromingen kan worden gesteld dat inwoners van het Land van Heusden/de Maaskant de kans hierop het kleinst achten. Ondanks dat alle inwoners aangaven de kans op schade aan openbare voorzieningen als het meest waarschijnlijk te zien, kon er een duidelijk verschil worden gevonden tussen de drie gebieden. De Zeeuwen gaven aan bepaalde consequenties als gevolg van een overstroming als het meest waarschijnlijk te zien. Zij vonden de waarschijnlijkheid van schade aan openbare voorzieningen en huis en bezit, en het optreden van een levensbedreigende situatie en ontwrichting van het dagelijks leven als gevolg van een overstroming het meest waarschijnlijk. Inwoners van Dordrecht achten de kans op deze consequenties ook vrij groot. Inwoners van het Land van Heusden/de Maaskant achtten deze consequenties over het algemeen als het minst waarschijnlijk.

Dit in tegenstelling tot de perceptie van de inwoners van de drie gebieden over de waarschijnlijkheid op een overstroming. Hiervoor kan worden geconcludeerd dat juist de inwoners uit Zeeland zich hierover het minst zorgen maken en de kans hierop het minst groot achten. Inwoners van Dordrecht en het Land van Heusden/de Maaskant achten deze kans groter dan de inwoners van Zeeland.

Tabellenboekje Resultaten Promo-onderzoek; Maaskant-specifiek deel; voorjaar 2008

1. De mate waarin men zich zorgen maakt over een aantal risico's.																											
	Rampen ervaring			Geboren N-H		Auto		Woning		Leeftijd			Gender		Burgerlijkestaat		Opleiding			Sector beroepsuitoefening				Kinderen thuis		Totaal	
	1953	1993 of 1995	geen	Ja	nee	Ja	nee	Koop	Huur	<25	26-64	>65	Man	Vrouw	alleen	samen	Laag	gemiddeld	hoog	Tuin/Akker	Vee-teelt	Recreatie	Water-beh..	Overig	6-18		nee
	N=134	N=400	N=125	N=351	N=191	N=528	N=27	N=449	N=106	N=8	N=435	N=96	N=382	N=180	N=99	N=463	N=65	N=186	N=311	N=3	N=14	N=3	N=7	N=356	N=123	N=439	N=562
Klimaat	1,77	1,96	1,90	1,92	1,94	1,93	1,89	1,92	1,99	1,88	1,91	2,00	1,86	2,07**	1,95	1,92	1,97	2,01	1,87*	1,67	1,50	2,00	2,00	1,92	1,91	1,93	1,92
Ziektegolf	1,55	1,46	1,46	1,46	1,45	1,45	1,52	1,43	1,56	1,63	1,42	1,60*	1,41	1,54**	1,48	1,45	1,63	1,51	1,39*	1,33	1,29	1,33	1,43	1,43	1,43	1,46	1,47
Criminaliteit	2,23	2,08	2,07	2,10	2,02	2,08	2,04	2,05	2,19	2,38	2,06	2,18	2,04	2,17	2,04	2,09	2,17	2,25	1,97**	2,00	1,86	1,67	1,71	2,07	2,02	2,10	2,10
Levens onderhoud	2,05	2,22	2,07	2,20	2,06	2,16	2,15	2,11	2,38**	1,88	2,26	2,21	2,12	2,23*	2,03	2,19*	2,58	2,36	1,96**	2,00	2,14	2,33	1,71	2,14	2,20	2,15	2,19
Overstroming	1,36	1,42	1,35	1,40	1,40	1,40	1,37	1,38	1,49	1,50	1,39	1,35	1,35	1,51**	1,46	1,39*	1,52	1,47	1,33**	1,33	1,43	1,33	1,71	1,38	1,39	1,40	1,44
Terreur	1,64	1,67	1,68	1,72	1,63	1,69	1,59	1,68	1,72	1,88	1,67	1,60	1,60	1,87**	1,70	1,69*	1,78	1,81	1,60**	2,00	1,71	1,67	1,43	1,65	1,66	1,70	1,72

2. De mate waarin men zich informeert of communiceert over overstromingen en klimaatsverandering.																											
	Rampen ervaring			Geboren N-H		Auto		Woning		Leeftijd			Gender		Burgerlijkestaat		Opleiding			Sector beroepsuitoefening				Kinderen thuis		Totaal	
	1953	1993 of 1995	geen	Ja	nee	Ja	nee	Koop	Huur	<25	26-64	>65	Man	Vrouw	alleen	samen	Laag	gemiddeld	hoog	Tuin/Akker	Vee-teelt	Recreatie	Water-beh..	Overig	6-18		nee
	N=134	N=400	N=125	N=351	N=191	N=528	N=27	N=449	N=106	N=8	N=435	N=96	N=382	N=180	N=99	N=463	N=65	N=186	N=311	N=3	N=14	N=3	N=7	N=356	N=123	N=439	N=562
Artikelen gelezen	2,41	2,25	2,26	2,30	2,31	2,30	2,30	2,29	2,52	2,13	2,27	2,47	2,29	2,33	2,34	2,29	2,18	2,31	2,32	2,67	2,07	2,00	3,14	2,24*	2,17	2,34	2,28
Programma kijken	2,27	2,19	2,11	2,20	2,14	2,18	2,15	2,16	2,26	1,88	2,16	2,28	2,20	2,14	2,20	2,17	2,25	2,25	2,12	1,33	2,07	1,67	2,57	2,17*	2,07	2,21	2,16
Praten met	1,91	1,93	1,95	1,96	1,88*	1,93	2,04	1,92	1,97	2,00	1,92	1,95	1,92	1,96	1,95	1,93	1,91	1,92	1,94	1,67	1,71	1,67	2,43	1,92*	1,85	1,95	1,93
Denken aan	1,95	1,98	1,92	1,99	1,95	1,98	1,89	1,97	2,00	2,13	1,96	2,00	1,93	2,06*	2,04	1,96	2,00	2,00	1,96	2,00	1,71	1,67	2,43	1,96*	1,96	1,98	1,96

3. Hoe onrustig men zich voelt, denkend aan het risico van een overstroming.																											
	Rampen ervaring			Geboren N-B		Auto		Woning		Leeftijd			Gender		Burgerlijkestaat		Opleiding			Sector beroepsuitoefening				Kinderen thuis		Totaal	
	1953	1993 of 1995	geen	Ja	nee	Ja	nee	Koop	Huur	<25	26-64	>65	Man	Vrouw	alleen	samen	Laag	gemiddeld	hoog	Tuin/Akker	Vee-teelt	Recreatie	Water-beh..	Overig	6-18		nee
	N=134	N=400	N=125	N=351	N=191	N=528	N=27	N=449	N=106	N=8	N=435	N=96	N=382	N=180	N=99	N=463	N=65	N=186	N=311	N=3	N=14	N=3	N=7	N=356	N=123	N=439	N=562
Onrustig Gevoel	1,64	1,75	1,93	1,88	1,65	1,82	1,67	1,75	2,09*	2,25	1,82	1,72	1,65	2,16*	1,81	1,81	2,03	1,95	1,68*	3,33	1,29	2,33	1,43	1,79	1,80	1,81	1,83

4. De waarschijnlijkheid van een overstroming in de eigen regio.																											
	Rampen ervaring			Geboren N-B		Auto		Woning		Leeftijd			Gender		Burgerlijkestaat		Opleiding			Sector beroepsuitoefening				Kinderen thuis		Totaal	
	1953	1993 of 1995	geen	Ja	nee	Ja	nee	Koop	Huur	<25	26-64	>65	Man	Vrouw	alleen	samen	Laag	gemiddeld	hoog	Tuin/Akker	Vee-teelt	Recreatie	Water-beh..	Overig	6-18		nee
	N=134	N=400	N=125	N=351	N=191	N=528	N=27	N=449	N=106	N=8	N=435	N=96	N=382	N=180	N=99	N=463	N=65	N=186	N=311	N=3	N=14	N=3	N=7	N=356	N=123	N=439	N=562
Kans overstroming	2,14	2,48	2,38	2,42	2,45	2,40	2,74	2,33	2,80*	2,63	2,44	2,33	2,25	2,77**	2,66	2,37	2,32	2,59	2,34	2,67	1,93	2,00	2,29	2,46	2,46	2,40	2,44

## 5. De waarschijnlijkheid van bepaalde consequenties van een overstroming in de eigen regio.

	Rampen ervaring			Geboren N-B		Auto		Woning		Leeftijd			Gender		Burgerlijkestaat		Opleiding			Sector beroepsuitoefening				Kinderen thuis		Totaal	
	1953	1993 of 1995	geen	Ja	nee	Ja	nee	Koop	Huur	<25	26-64	>65	Man	Vrouw	alleen	samen	Laag	gemiddeld	hoog	Tuin/Akker	Vee-teelt	Recreatie	Water-beh..	Overig	6-18	nee	
	N=134	N=400	N=125	N=351	N=191	N=528	N=27	N=449	N=106	N=8	N=435	N=96	N=382	N=180	N=99	N=463	N=65	N=186	N=311	N=3	N=14	N=3	N=7	N=356	N=123	N=439	N=562
Openbare voorzieningen	2,82	3,47	3,33	3,36	3,48	3,39	3,38	3,39	3,38	3,63	3,44	3,09	3,30	3,57*	3,42	3,38	3,32	3,39	3,40	3,33	2,79	3,67	3,86	3,44	3,33	3,41	3,37
Huis/bezit	2,32	3,21	2,91	3,05	3,05	3,08	2,89	3,08	2,89	3,75	3,11	2,60*	2,97	3,19	2,95	3,06	3,08	3,06	3,02	3,33	3,00	3,67	3,57	3,09	3,10	3,03	3,04
Levensbedreig	1,73	2,53	2,22	2,50	2,26	2,38	2,57	2,38	2,57	2,50	2,43	2,16	2,32	2,57	2,36	2,41	2,80	2,57	2,22**	3,00	2,36	3,00	2,57	2,37	2,54	2,36	2,39
Ontwrichting (1=onwrs., 5=wrs.)	2,50	3,47	3,14*	3,30	3,32	3,27	3,26	3,27	3,26	4,00	3,35	2,78**	3,21	3,36	3,21	3,27	3,31	3,32	3,21	3,33	2,79	3,00	3,57	3,35	3,48	3,19	3,24

## 6. De waarschijnlijk van een overstroming wanneer een nieuwe tussendijk wordt geplaatst of de bestaande rivierdijk wordt verhoogd.

	Rampen ervaring			Geboren N-B		Auto		Woning		Leeftijd			Gender		Burgerlijkestaat		Opleiding			Sector beroepsuitoefening				Kinderen thuis		Totaal	
	1953	1993 of 1995	geen	Ja	nee	Ja	nee	Koop	Huur	<25	26-64	>65	Man	Vrouw	alleen	samen	Laag	gemiddeld	hoog	Tuin/Akker	Vee-teelt	Recreatie	Water-beh..	Overig	6-18	nee	
	N=134	N=400	N=125	N=351	N=191	N=528	N=27	N=449	N=106	N=8	N=435	N=96	N=382	N=180	N=99	N=463	N=65	N=186	N=311	N=3	N=14	N=3	N=7	N=356	N=123	N=439	N=562
Nieuwe tussendijk Rivierdijk Verhoogd (1=veelkleiner, 5=veelgroter)	2,09	2,45	2,48	2,32	2,53*	2,40	2,26	2,43	2,24	2,13	2,46	2,19	2,45	2,28*	2,31	2,42	2,17	2,35	2,47	2,00	2,29	2,00	2,71	2,48	2,57	2,35*	2,40
	1,91	1,89	1,81	1,87	1,85	1,87	1,96	1,86	1,92	2,00	1,89	1,75	1,83	1,97	1,83	1,88	1,94	1,82	1,89	2,33	1,79	2,00	2,14	1,88	1,89	1,87	1,88

## 7. De totale gevolgen van een overstroming wanneer een nieuwe tussendijk wordt geplaatst of de bestaande rivierdijk wordt verhoogd.

	Rampen ervaring			Geboren N-B		Auto		Woning		Leeftijd			Gender		Burgerlijkestaat		Opleiding			Sector beroepsuitoefening				Kinderen thuis		Totaal	
	1953	1993 of 1995	geen	Ja	nee	Ja	nee	Koop	Huur	<25	26-64	>65	Man	Vrouw	alleen	samen	Laag	gemiddeld	hoog	Tuin/Akker	Vee-teelt	Recreatie	Water-beh..	Overig	6-18	nee	
	N=134	N=400	N=125	N=351	N=191	N=528	N=27	N=449	N=106	N=8	N=435	N=96	N=382	N=180	N=99	N=463	N=65	N=186	N=311	N=3	N=14	N=3	N=7	N=356	N=123	N=439	N=562
Nieuwe tussendijk Rivierdijk Verhoogd (1=heelslecht, 5=heel goed)	3,71	3,82	3,81	3,75	3,77	3,76	3,67	3,73	3,84	4,13	3,74	3,78	3,69	3,88*	3,78	3,75	3,63	3,69	3,82*	3,67	3,93	4,00	3,39	3,71	3,72	3,77	3,76
	4,02	4,14	4,13	4,10	4,05	4,09	3,85	4,08	4,04	3,75	4,07	4,11	4,09	4,04	4,08	4,07	3,92	4,11	4,08	3,33	4,36	4,00	3,71	4,08	4,05	4,08	4,07

## 8. De totale gevolgen in eigen woonplaats van een overstroming wanneer een nieuwe tussendijk wordt geplaatst of de bestaande rivierdijk wordt verhoogd.

	Rampen ervaring			Geboren N-B		Auto		Woning		Leeftijd			Gender		Burgerlijkestaat		Opleiding			Sector beroepsuitoefening				Kinderen thuis		Totaal	
	1953	1993 of 1995	geen	Ja	nee	Ja	nee	Koop	Huur	<25	26-64	>65	Man	Vrouw	alleen	samen	Laag	gemiddeld	hoog	Tuin/Akker	Vee-teelt	Recreatie	Water-beh..	Overig	6-18	nee	
	N=134	N=400	N=125	N=351	N=191	N=528	N=27	N=449	N=106	N=8	N=435	N=96	N=382	N=180	N=99	N=463	N=65	N=186	N=311	N=3	N=14	N=3	N=7	N=356	N=123	N=439	N=562
Nieuwe tussendijk Rivierdijk Verhoogd (1=heelslecht, 5=heel goed)	3,55	3,26	3,31	3,32	3,22	3,27	3,52	3,20	3,63*	3,38	3,29	3,28	3,20	3,47*	3,46	3,25	3,28	3,39	3,23	2,33	3,36	4,00	2,86	3,23	3,12	3,33	3,30
	3,86	4,02	4,04	4,01	3,97	4,00	3,85	4,01	3,94	3,75	4,00	3,93	3,99	4,00	4,01	3,99	3,85	4,10	3,96	4,00	4,36	4,00	3,71	3,99	3,98	4,00	3,99

9. Het ontstaan van verschillen in bescherming wanneer een nieuwe tussendijk wordt geplaatst of de bestaande rivierdijk wordt verhoogd.

	Rampen ervaring		Geboren N-B		Auto		Woning		Leeftijd			Gender		Burgerlijkestaat		Opleiding			Sector beroepsuitoefening				Kinderen thuis		Totaal		
	1953	1993 of 1995	geen	Ja	nee	Ja	nee	Koop	Huur	<25	26-64	>65	Man	Vrouw	alleen	samen	Laag	gemiddeld	hoog	Tuin/Akker	Vee-teelt	Recreatie	Water-beh..	Overig		6-18	nee
	N=134	N=400	N=125	N=351	N=191	N=528	N=27	N=449	N=106	N=8	N=435	N=96	N=382	N=180	N=99	N=463	N=65	N=186	N=311	N=3	N=14	N=3	N=7	N=356	N=123	N=439	N=562
Nieuwe tussendijk Rivierdijk verhoogd	2,64	3,05	2,89	2,93	3,04	3,01	2,78	3,01	2,94	2,50	3,01	2,88	2,99	2,97	2,88	3,01	3,02	3,01	2,96	3,67	2,43	3,00	3,29	2,06*	3,19	2,93*	2,99
(1=heelweinig zorgen, 5=heel veel zorgen)	2,45	2,20	2,25	2,16	2,39*	2,32	2,15	2,27	2,49	1,88	2,29	2,41	2,26	2,41*	2,27	2,32	2,54	2,44	2,19	1,67	1,93	2,33	1,86	2,31	2,29	2,31	2,31

10. De recreatiemogelijkheden wanneer een nieuwe tussendijk wordt geplaatst of de bestaande rivierdijk wordt verhoogd.

	Rampen ervaring		Geboren N-B		Auto		Woning		Leeftijd			Gender		Burgerlijkestaat		Opleiding			Sector beroepsuitoefening				Kinderen thuis		Totaal		
	1953	1993 of 1995	geen	Ja	nee	Ja	nee	Koop	Huur	<25	26-64	>65	Man	Vrouw	alleen	samen	Laag	gemiddeld	hoog	Tuin/Akker	Vee-teelt	Recreatie	Water-beh..	Overig		6-18	nee
	N=134	N=400	N=125	N=351	N=191	N=528	N=27	N=449	N=106	N=8	N=435	N=96	N=382	N=180	N=99	N=463	N=65	N=186	N=311	N=3	N=14	N=3	N=7	N=356	N=123	N=439	N=562
Nieuwe tussendijk Rivierdijk verhoogd	2,95	3,00	2,85	2,99	2,95	2,98	2,89	2,98	2,93	2,88	2,95	3,02	3,01	2,90	2,95	2,98	3,10	2,87	3,01*	2,33	2,79	2,67	3,29	3,01*	2,94	2,98	2,97
(1=veelkleiner, 5=veelgroter)	3,00	3,00	2,84	2,99	2,91	2,97	2,85	2,98	2,92	3,00	2,95	2,99	2,97	2,93	2,90	2,97	3,08	2,99	2,92	2,67	3,14	3,00	3,14	2,94	2,92	2,97	2,97

11. De gepercipieerde schoonheid van het landschap wanneer een nieuwe tussendijk wordt geplaatst of de bestaande rivierdijk wordt verhoogd.

	Rampen ervaring		Geboren N-B		Auto		Woning		Leeftijd			Gender		Burgerlijkestaat		Opleiding			Sector beroepsuitoefening				Kinderen thuis		Totaal		
	1953	1993 of 1995	geen	Ja	nee	Ja	nee	Koop	Huur	<25	26-64	>65	Man	Vrouw	alleen	samen	Laag	gemiddeld	hoog	Tuin/Akker	Vee-teelt	Recreatie	Water-beh..	Overig		6-18	nee
	N=134	N=400	N=125	N=351	N=191	N=528	N=27	N=449	N=106	N=8	N=435	N=96	N=382	N=180	N=99	N=463	N=65	N=186	N=311	N=3	N=14	N=3	N=7	N=356	N=123	N=439	N=562
Nieuwe tussendijk Rivierdijk verhoogd	2,55	2,53	2,64	2,61	2,56	2,59	2,59	2,57	2,66	2,50	2,58	2,50	2,57	2,62	2,61	2,58	2,68	2,63	2,53	2,00	2,50	2,33	2,00	2,60	2,56	2,58	2,58
(1=veelkleiner, 5=veel mooier)	2,41	2,62	2,62	2,65	2,58	2,63	2,52	2,62	2,64	2,63	2,63	2,55	2,64	2,59	2,49	2,65*	2,78	2,76	2,51**	2,00	2,86	2,33	2,57	2,65	2,61	2,63	2,63

12. De gepercipieerde waarde van de natuur wanneer een nieuwe tussendijk wordt geplaatst of de bestaande rivierdijk wordt verhoogd.

	Rampen ervaring		Geboren N-B		Auto		Woning		Leeftijd			Gender		Burgerlijkestaat		Opleiding			Sector beroepsuitoefening				Kinderen thuis		Totaal		
	1953	1993 of 1995	geen	Ja	nee	Ja	nee	Koop	Huur	<25	26-64	>65	Man	Vrouw	alleen	samen	Laag	gemiddeld	hoog	Tuin/Akker	Vee-teelt	Recreatie	Water-beh..	Overig		6-18	nee
	N=134	N=400	N=125	N=351	N=191	N=528	N=27	N=449	N=106	N=8	N=435	N=96	N=382	N=180	N=99	N=463	N=65	N=186	N=311	N=3	N=14	N=3	N=7	N=356	N=123	N=439	N=562
Nieuwe tussendijk Rivierdijk verhoogd	3,10	2,94	2,89	2,96	2,97	2,97	2,81	2,95	3,03	3,13	2,94	3,05	2,96	2,96	2,97	2,96	3,05	3,04	2,89	3,00	3,00	3,00	2,43	2,94	2,88	2,98	2,96
(1=heelslecht, 5=heel goed)	2,95	3,01	2,99	3,02	2,98	3,02	2,93	3,01	3,04	3,00	3,01	2,99	3,00	3,04	2,97	2,02	3,09	3,11	2,94**	3,00	3,50	3,00	3,00	2,98**	2,95	3,03*	3,01

13. De gepercipieerde mogelijkheid van andere overheidsuitgaven wanneer een nieuwe tussendijk wordt geplaatst of de bestaande rivierdijk wordt verhoogd.

	Rampen ervaring			Geboren N-B		Auto		Woning		Leeftijd			Gender		Burgerlijkestaat		Opleiding			Sector beroepsuitoefening				Kinderen thuis		Totaal	
	1953	1993 of 1995	geen	Ja	nee	Ja	nee	Koop	Huur	<25	26-64	>65	Man	Vrouw	alleen	samen	Laag	gemiddeld	hoog	Tuin/Akker	Vee-teelt	Recreatie	Water-beh..	Overig	6-18	nee	
	N=134	N=400	N=125	N=351	N=191	N=528	N=27	N=449	N=106	N=8	N=435	N=96	N=382	N=180	N=99	N=463	N=65	N=186	N=311	N=3	N=14	N=3	N=7	N=356	N=123	N=439	N=562
Nieuwe tussendijk Rivierdijk verhoogd	2,82	2,93	2,81	2,85	2,97	2,90	2,85	2,89	2,95	2,88	2,99	2,90	2,87	2,92	2,71	2,92	3,00	2,97	2,81	2,00	2,86	3,00	2,14	2,89	2,94	2,87	2,89
(1=heel weinig zorgen, 5=heel veel zorgen)	3,05	2,86	2,76*	2,85	2,88	2,86	2,81	2,84	2,95	2,88	2,83	2,96	2,84	2,87	2,70	2,88	2,98	2,94	2,77	2,00	3,21	3,00	2,14	2,81	2,82	2,85	2,86

14. De gepercipieerde snelheid waarmee andere overheidsuitgaven zullen worden uitgevoerd wanneer een nieuwe tussendijk wordt geplaatst of de bestaande rivierdijk wordt verhoogd.

	Rampen ervaring			Geboren N-B		Auto		Woning		Leeftijd			Gender		Burgerlijkestaat		Opleiding			Sector beroepsuitoefening				Kinderen thuis		Totaal	
	1953	1993 of 1995	geen	Ja	nee	Ja	nee	Koop	Huur	<25	26-64	>65	Man	Vrouw	alleen	samen	Laag	gemiddeld	hoog	Tuin/Akker	Vee-teelt	Recreatie	Water-beh..	Overig	6-18	nee	
	N=134	N=400	N=125	N=351	N=191	N=528	N=27	N=449	N=106	N=8	N=435	N=96	N=382	N=180	N=99	N=463	N=65	N=186	N=311	N=3	N=14	N=3	N=7	N=356	N=123	N=439	N=562
Nieuwe tussendijk Rivierdijk verhoogd	2,73	2,76	2,90	2,79	2,82	2,81	2,70	2,78	2,88	2,88	2,79	2,75	2,76	2,89	2,91	2,78	2,92	2,87	2,74	2,00	2,93	3,33	3,14	2,76	2,76	2,82	2,81
(1=heelslecht, 5=heel goed)	2,77	2,82	2,94	2,85	2,87	2,87	2,74	2,86	2,89	2,75	2,87	2,83	2,85	2,91*	2,95	2,85	2,91	2,94	2,82	2,00	2,93	3,33	3,14	2,85	2,85	2,87	2,87

15. De mate waarin men het belangrijk vindt dat er geïnvesteerd wordt in de bescherming tegen overstromingen.

	Rampen ervaring			Geboren N-H		Auto		Woning		Leeftijd			Gender		Burgerlijkestaat		Opleiding			Sector beroepsuitoefening				Kinderen thuis		Totaal	
	1953	1993 of 1995	geen	Ja	nee	Ja	nee	Koop	Huur	<25	26-64	>65	Man	Vrouw	alleen	samen	Laag	gemiddeld	hoog	Tuin/Akker	Vee-teelt	Recreatie	Water-beh..	Overig	6-18	nee	
	N=134	N=400	N=125	N=351	N=191	N=528	N=27	N=449	N=106	N=8	N=435	N=96	N=382	N=180	N=99	N=463	N=65	N=186	N=311	N=3	N=14	N=3	N=7	N=356	N=123	N=439	N=562
Kans	68%	68%	64%	67%	69%	67%	78%	68%	68%	75%	68%	66%	65%	73%	66%	68%	74%	63%	69%	100%	43%	100%	71%	67%	72%	66%	58%
Gevolgen woonplaats	50%	52%	53%	53%	52%	54%	37%*	54%	48%	50%	54%	51%	51%	57%	37%	56%*	62%	51%	52%	67%	43%	67%	29%	53%	72%	66%	46%
Andere projecten	36%	16%	15%*	19%	17%	17%	26%	17%	21%	0%	14%	30%	19%	14%	13%	18%	29%	22%	13%	0%	7%	33%	29%	15%	11%	19%	15%
Recreatie	27%	13%	19%	19%	18%	19%	15%	18%	23%	13%	16%	30%	19%	18%	19%	19%	28%	25%	13%	0%	7%	0%	29%	15%	11%	21%	17%
Andere overheidsuitgaven	27%	14%	22%	16%	18%	17%	26%	28%	21%	25%	15%	26%	17%	17%	15%	17%	19%	21%	14%	0%	29%	0%	29%	53%	14%	18%	15%
landschap	41%	24%	29%	29%	26%	28%	30%	51%	30%*	0%	26%	41%	29%	27%	34%	27%	37%	27%	27%	0%	14%	33%	29%	53%	20%	31%	24%
Gelijkheid besch.	32%	53%	54%	53%	50%	52%	52%	51%	56%	38%	52%	52%*	51%	54%	44%	54%	63%	57%	47%	67%	43%	33%	43%	53%	52%	52%	45%
Natuur	36%	23%	28%	28%	23%	26%	30%	24%	37%	25%	24%	35%	24%	31%	36%	24%	32%	28%	24%	0%	14%	67%	43%	23%	22%	27%	22%
Totale gevolgen	82%	76%	68%	77%	72%	75%	70%	74%	79%	75%	76%	68%	73%	79%	76%	74%	66%	74%	77%	67%	43%	67%	57%	74%	74%	75%	64%

% genoemd

16. Het uiteindelijke oordeel over het plaatsen van een nieuwe tussendijk of het verhogen van bestaande rivierdijken.																											
	Rampen ervaring			Geboren N-B		Auto		Woning		Leeftijd			Gender		Burgerlijkestaat		Opleiding			Sector beroepsuitoefening				Kinderen thuis		Totaal	
	1953	1993 of 1995	geen	Ja	nec	Ja	nec	Koop	Huur	<25	26-64	>65	Man	Vrouw	alleen	samen	Laag	gemiddeld	hoog	Tuin/Akker	Vee-teelt	Recreatie	Water-beh..	Overig	6-18	nec	
	N=134	N=400	N=125	N=351	N=191	N=528	N=27	N=449	N=106	N=8	N=435	N=96	N=382	N=180	N=99	N=463	N=65	N=186	N=311	N=3	N=14	N=3	N=7	N=356	N=123	N=439	N=562
Nieuwe tussendijk Rivierdijk verhoogd	59%	45%	51%	48%	51%	48%	52%	48%	53%	50%	49%	47%	45%	59%**	51%	49%	45%	49%	50%	0%	35%	67%	29%	49%*	45%	51%	49%
% genoemd	73%	74%	72%	78%	74%	74%	63%	74%	74%	50%	74%	71%	74%	74%	68%	75%	64%	78%	73%*	33%	79%	100%	71%	77%	76%	73%	74%

17. Het uiteindelijke gevoel over het plaatsen van een nieuwe tussendijk of het verhogen van bestaande rivierdijken.																											
	Rampen ervaring			Geboren N-B		Auto		Woning		Leeftijd			Gender		Burgerlijkestaat		Opleiding			Sector beroepsuitoefening				Kinderen thuis		Totaal	
	1953	1993 of 1995	geen	Ja	nec	Ja	nec	Koop	Huur	<25	26-64	>65	Man	Vrouw	alleen	samen	Laag	gemiddeld	hoog	Tuin/Akker	Vee-teelt	Recreatie	Water-beh..	Overig	6-18	nec	
	N=134	N=400	N=125	N=351	N=191	N=528	N=27	N=449	N=106	N=8	N=435	N=96	N=382	N=180	N=99	N=463	N=65	N=186	N=311	N=3	N=14	N=3	N=7	N=356	N=123	N=439	N=562
Nieuwe tussendijk Rivierdijk verhoogd	64%	40%	42%*	44%	44%	43%	44%	42%	49%	50%	43%	46%	43%	49%*	44%	44%	43%	46%	43%	0%	36%	67%	14%	41%	37%	46%*	44%
% genoemd	73%	66%	64%	67%	68%	67%	56%	67%	67%	63%	66%	66%	67%	66%	63%	68%	63%	71%	65%*	67%	71%	67%	71%	67%*	70%	66%	67%



